



Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 161/12
Λουξεμβούργο, 6 Δεκεμβρίου 2012

Απόφαση στην υπόθεση C-152/11
Johann Odar κατά Baxter Deutschland GmbH

Πρόγραμμα κοινωνικών μέτρων μπορεί να προβλέπει μειωμένη αποζημίωση απολύσεως για τους εργαζόμενους που πλησιάζουν το όριο ηλικίας για συνταξιοδότηση

Η συνεκτίμηση, όμως, της δυνατότητας πρόωρης συνταξιοδότησεως λόγω αναπηρίας για τον υπολογισμό της μειωμένης αυτής αποζημιώσεως αποτελεί διάκριση απαγορευόμενη από το δίκαιο της Ένωσης

Το πρόγραμμα κοινωνικών μέτρων που έχει συμφωνηθεί μεταξύ της γερμανικής επιχείρησεως Baxter και του συμβουλίου εργαζομένων της προβλέπει ότι το ποσό της αποζημιώσεως για τους εργαζόμενους που απολύονται για οικονομοτεχνικούς λόγους εξαρτάται, μεταξύ άλλων, από την προϋπηρεσία τους στην επιχείρηση (γενικός τύπος υπολογισμού).

Το πρόγραμμα αυτό προβλέπει, εντούτοις, ότι για τους εργαζόμενους ηλικίας άνω των 54 ετών το ποσό της αποζημιώσεως υπολογίζεται βάσει της κατά το ενωρίτερο δυνατόν συνταξιοδοτήσεώς τους (εναλλακτικός τύπος). Η καταβλητέα στους εργαζόμενους αυτούς αποζημίωση είναι μικρότερη εκείνης που προκύπτει βάσει του γενικού τύπου, σε κάθε περίπτωση όμως πρέπει να είναι τουλάχιστον ίση με το ήμισυ αυτής.

Ο J. Odar, εργαζόμενος της Baxter για περισσότερο από τριάντα έτη, έχει κριθεί βαριά ανάπηρος. Δεδομένου ότι η εργασιακή του σχέση με την επιχείρηση λύθηκε, έλαβε, σύμφωνα με το πρόγραμμα κοινωνικών μέτρων, αποζημίωση απολύσεως.

Το γεγονός ότι ήταν άνω των 54 ετών είχε ως αποτέλεσμα την καταβολή σε αυτόν ποσού κατώτερου από εκείνο στο οποίο θα είχε δικαίωμα αν δεν είχε συμπληρώσει την ηλικία αυτή. Η μέθοδος υπολογισμού που προβλέπει το πρόγραμμα κοινωνικών μέτρων για την περίπτωση απολύσεως για οικονομοτεχνικούς λόγους εισάγει, συνεπώς, διαφορετική μεταχείριση στηριζόμενη ευθέως στην ηλικία.

Επιπλέον, το πρόγραμμα κοινωνικών μέτρων προβλέπει ότι στην περίπτωση που ο εργαζόμενος έχει τη δυνατότητα πρόωρης συνταξιοδότησεως λόγω αναπηρίας, λαμβάνεται υπόψη η ημερομηνία αυτή για τον υπολογισμό βάσει του εναλλακτικού τύπου.

Εκτιμώντας ότι ο προβλεπόμενος στο πρόγραμμα κοινωνικών μέτρων τρόπος υπολογισμού της αποζημιώσεως τον θέτει σε μειονεκτική θέση λόγω της ηλικίας και της αναπηρίας του, ο J. Odar άσκησε κατά της Baxter αγωγή ενώπιον του Arbeitsgericht München (εργατοδικείο του Μονάχου, Γερμανία). Το δικαστήριο αυτό αποφάσισε να υποβάλει στο Δικαστήριο ερωτήματα σχετικά με το συμβατό της ενδεχόμενης διαφορετικής μεταχείρισεως που προκύπτει από το πρόγραμμα κοινωνικών μέτρων με το δίκαιο της Ένωσης¹ το οποίο απαγορεύει κάθε διάκριση λόγω ηλικίας ή αναπηρίας.

Με τη σημερινή του απόφαση, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι **δεν αντιβαίνει** στην προβλεπόμενη από το δίκαιο της Ένωσης **απαγόρευση κάθε διακρίσεως λόγω ηλικίας ρύθμιση**

¹ Οδηγία 2000/78/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2000, για τη διαμόρφωση γενικού πλαισίου για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία (ΕΕ L 303, σ. 16).

προγράμματος κοινωνικών μέτρων η οποία, όπως εν προκειμένω, διαφοροποιεί τον υπολογισμό της αποζημιώσεως απολύσεως βάσει της ηλικίας.

Πράγματι, τέτοια διαφορετική μεταχείριση μπορεί να δικαιολογηθεί από τον σκοπό της χορηγήσεως αποζημιώσεως για το μέλλον, την προστασία των νεότερων εργαζομένων και την υποβοήθηση της επαγγελματικής τους επανεντάξεως, λαμβάνοντας όμως υπόψη την ανάγκη δίκαιης κατανομής των περιορισμένων οικονομικών πόρων ενός προγράμματος κοινωνικών μέτρων. Επιπλέον, είναι θεμιτό να αποφεύγεται το ενδεχόμενο καταβολής αποζημιώσεως σε πρόσωπα που δεν αναζητούν νέα εργασία, αλλά πρόκειται να λάβουν παροχή που αναπληρώνει την απώλεια εισοδήματος υπό τη μορφή συντάξεως γήρατος.

Η εν προκειμένω ρύθμιση δεν φαίνεται να είναι προδήλως απρόσφορη ούτε υπερβαίνει το αναγκαίο μέτρο για την επίτευξη των σκοπών αυτών. Συναφώς, το Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι το πρόγραμμα κοινωνικών μέτρων προβλέπει τη μείωση του ποσού της αποζημιώσεως απολύσεως αλλά ότι το ποσό αυτό μεταβάλλεται σταδιακά ανάλογα με την ηλικία και πρέπει να είναι τουλάχιστον ίσο με το ήμισυ του ποσού που προκύπτει βάσει του γενικού τύπου. Το Δικαστήριο επισημαίνει επιπλέον ότι η επίμαχη ρύθμιση αποτελεί προϊόν συμφωνίας κατόπιν διαπραγματεύσεων μεταξύ των εκπροσώπων εργαζομένων και εργοδοτών, οι οποίοι με τον τρόπο αυτό έκαναν χρήση του, αναγνωρισμένου ως θεμελιώδους, δικαιώματος συλλογικής διαπραγματεύσεως. Το γεγονός ότι οι κοινωνικοί εταίροι αποκτούν δυνατότητα προς εξισορρόπηση των εκατέρωθεν συμφερόντων παρέχει μη αμελητέα ευελιξία, στον βαθμό που κάθε πλευρά μπορεί, ενδεχομένως, να καταγγείλει τη συμφωνία.

Εντούτοις, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η επίμαχη ρύθμιση αντιβαίνει προς την προβλεπόμενη από το δίκαιο της Ένωσης απαγόρευση κάθε διακρίσεως λόγω αναπηρίας καθόσον συνεκτιμά, κατά την εφαρμογή του εναλλακτικού τύπου, τη δυνατότητα πρόωρης συνταξιοδότησεως λόγω αναπηρίας.

Πράγματι, η διαφορετική αυτή μεταχείριση των εργαζομένων με αναπηρία σε σχέση με τους υγιείς εργαζόμενους παραγνωρίζει τόσο τον κίνδυνο που διατρέχουν τα άτομα με βαριά αναπηρία, τα οποία αντιμετωπίζουν γενικώς περισσότερες δυσχέρειες σε σχέση με τους υγιείς εργαζόμενους όσον αφορά την επανένταξή τους στην αγορά εργασίας, όσο και το γεγονός ότι αυτός ο κίνδυνος οξύνεται όσο πλησιάζουν την ηλικία συνταξιοδότησεως. Τα άτομα αυτά έχουν, όμως, ειδικές ανάγκες που συνδέονται τόσο με την προστασία που απαιτείται λόγω της καταστάσεώς τους όσο και με την ανάγκη να αντιμετωπιστεί το ενδεχόμενο επιδεινώσεώς της. Έτσι, πρέπει να συνεκτιμάται ότι τα άτομα με αναπηρία έχουν κατά τη διάρκεια της ζωής τους αυξημένες οικονομικές υποχρεώσεις λόγω της αναπηρίας τους και/ή ότι, με την πάροδο των ετών, αυτές οι οικονομικές υποχρεώσεις αυξάνονται.

Κατά συνέπεια η επίμαχη ρύθμιση, καταλήγοντας στην καταβολή κατώτερης αποζημιώσεως απολύσεως για οικονομοτεχνικούς λόγους σε εργαζόμενο με βαριά αναπηρία σε σχέση με εκείνη που λαμβάνει υγιής εργαζόμενος, κατ' αποτέλεσμα θίγει υπερβολικά τα θεμιτά συμφέροντα των εργαζομένων με βαριά αναπηρία. Η ρύθμιση αυτή υπερβαίνει το αναγκαίο μέτρο για την επίτευξη των σκοπών κοινωνικής πολιτικής που επιδιώκει.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαίνεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582